

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ

**ՖՅՄՍ հաշվապահական ստանդարտներին
համապատասխան`**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվություն	2
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1	«ԱԿԲԱ Լիզինգ» ՓԲԸ-ն և նրա գործունեությունը	6
2	Պատրաստման հիմունքները	6
3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության եական դրույթներ	7
4	Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	16
5	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17
6	Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	17
7	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	22
8	Հարկում	23
9	Վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում	24
10	Այլ ակտիվներ	24
11	Բանկերից ստացված վարկեր	25
12	Այլ փոխառություններ	25
13	Այլ պարտավորություններ	26
14	Սեփական կապիտալ	26
15	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	27
16	Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	27
17	Չուտ տոկոսային եկամուտ	29
18	Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ	29
19	Այլ գործառնական ծախսեր	29
20	Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	29
21	Ռիսկերի կառավարում	30
22	Իրական արժեքի չափում	38
23	Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	42
24	Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	43
25	Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ	44
26	Կապիտալի համարժեքություն	44
27	Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	45

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ բաժնետիրոջը և խորհրդին

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական վիճակն առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև Ընկերության՝ այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների:

Աուդիտի առարկան

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն՝ առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, և
- ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների միջազգային վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻ Վարքագիր») սկզբունքների, ինչպես նաև Աուդիտորի Պրոֆեսիոնալ Եթիկայի Վարքագրի և Աուդիտորի անկախության գծով Եթիկական պահանջների, որոնք կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ: Մենք կատարել ենք Եթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՍԻ Վարքագրին համապատասխան:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄ հաշվապահական ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի շրջանակներում մենք աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն, մենք.

- Որոշում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար:

Խարդախության հետևանքով առաջացած Էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է սխալի հետևանքով առաջացածի համեմատ, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- զնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված Էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ Ընկերությանը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- զնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Լևան Կանկավա
Պատասխանատու աուդիտոր

Սիմոն Կառապետյանի
Տնօրեն

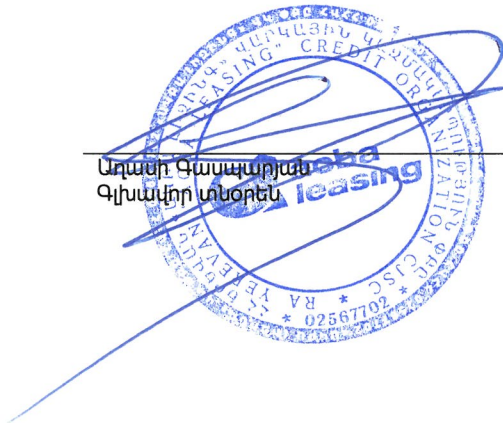
Pricewaterhouse Coopers Armenia LLC

24 հունիսի 2024թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	30,909	8,034
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	6	83,406,426	53,423,221
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	7	377,116	407,206
Այլ ակտիվներ	10	9,551,563	9,836,870
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8	26,705	-
Ընդամենը ակտիվներ		93,392,719	63,675,331
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերից ստացված վարկեր	11	56,491,041	36,830,286
Այլ փոխառություններ	12	20,057,905	14,399,109
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		515,267	271,488
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	8	-	18,621
Այլ պարտավորություններ	13	3,445,757	3,351,635
Ընդամենը պարտավորություններ		80,509,970	54,871,139
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	14	8,000,000	3,847,439
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ	15	63,937	59,891
Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստ		138,824	138,824
Չբաշխված շահույթ		4,679,988	4,758,038
Ընդամենը սեփական կապիտալ		12,882,749	8,804,192
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		93,392,719	63,675,331

Հաստատվել է հրապարակման համար և ստորագրվել է 2024թ. հունիսի 24-ին:

Արամ Գասպարյան
 Գլխավոր տնօրեն

Սարգիս Սարիբեկյան
 Գլխավոր հաշվապահ

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	17	8,980,746	4,833,811
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	17	1,278,838	888,753
Տոկոսային ծախս	17	(4,679,844)	(2,498,499)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		5,579,740	3,224,065
Վարկային կորստի գծով պահուստի (ծախս)/հակադարձում	9	(132,944)	73,708
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով պահուստից հետո		5,446,796	3,297,773
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	18	528,378	374,073
Միջնորդավճարների գծով ծախս	18	(214,554)	(181,057)
Չուտ վնաս արտարժույթով գործարքներից		(128,830)	(147,546)
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից		44,482	36,954
Այլ գործառնական եկամուտ		122,046	66,998
Ոչ տոկոսային եկամուտ		351,522	149,422
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(569,971)	(383,720)
Այլ գործառնական ծախսեր	19	(144,104)	(117,712)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	20	(214,002)	(166,668)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(928,077)	(668,100)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		4,870,241	2,779,095
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(795,730)	(544,254)
Հաշվետու տարվա շահույթ		4,074,511	2,234,841

**«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն**

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ		4,074,511	2,234,841
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը ենթակա չէ վերադասակարգման հետագա ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի կազմում			
Շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում	7	-	169,297
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին առնչվող շահութահարկ	8	-	(30,473)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ, որը ենթակա չէ վերադասակարգման հետագա ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի կազմում		-	138,824
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		4,074,511	2,373,665

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,847,439	55,433	-	2,523,197	6,426,069
Տարվա շահույթ	-	-	-	2,234,841	2,234,841
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	138,824	-	138,824
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	138,824	2,234,841	2,373,665
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծանոթագրություն 15)	-	4,458	-	-	4,458
Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,847,439	59,891	138,824	4,758,038	8,804,192
Տարվա շահույթ	-	-	-	4,074,511	4,074,511
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	4,074,511	4,074,511
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծանոթագրություն 15)	-	4,046	-	-	4,046
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում չբաղիված շահույթի հաշվին	4,152,561	-	-	(4,152,561)	-
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,000,000	63,937	138,824	4,679,988	12,882,749

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ֆինանսական վարձակալությունից ստացված տոկոսներ		9,080,042	4,958,149
Ստացված տոկոսներ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով		1,266,960	755,630
Վճարված տոկոսներ	(1,776,918)		(1,385,565)
Ստացված միջևորդավճարներ	528,378		374,073
Վճարված միջևորդավճարներ	(214,554)		(181,057)
Իրացված օգուտ հանած վնաս արտարժույթով գործարքներից	(128,830)		(147,546)
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր	(144,089)		(110,715)
Ստացված այլ եկամուտներ	122,046		66,998
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատողներին	(473,043)		(382,051)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(161,979)		(235,450)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		8,098,013	3,712,466
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/ նվազում</i>			
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	(30,196,753)		(22,270,275)
Այլ ակտիվներ	1,501,106		(4,472,247)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում).</i>			
Այլ պարտավորություններ	17,931		(1,843,732)
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը		(20,579,703)	(24,873,788)
Վճարված շահութահարկ		(597,277)	(307,265)
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(21,176,980)	(25,181,053)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	7	(27,241)	(35,322)
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(27,241)	(35,322)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Բանկային վարկերից մուտքեր	25	127,528,185	73,239,445
Բանկային վարկերի մարում	25	(111,712,999)	(52,455,294)
Այլ փոխառություններից մուտքեր	25	9,115,411	7,986,448
Այլ փոխառությունների մարում	25	(3,704,169)	(3,977,026)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցներ		21,226,428	24,793,573
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		668	(8,397)
Արժեզրկման պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը		-	433
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		22,875	(430,766)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին		8,034	438,800
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	5	30,909	8,034

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 «ԱԿԲԱ Լիզինգ» ՓԲԸ-ն և նրա գործունեությունը

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Ընկերություն») հիմնադրվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ:

Ընկերության գրանցման իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Ֆուչիկի փ., 1/1 շենք, 288,289 տարածքներ:

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱԿԲԱ Լիզինգ վարկային կազմակերպության միակ բաժնետերեր է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ը՝ 100% (այսուհետ՝ «Բանկ»):

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է Ընկերության վերջնական վերահսկողը և բաժնետերը:

2 Պատրաստման հիմունքները

Ընդհանուր դրույթներ. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտներ») համաձայն: Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտված դեպքերի: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով (հազ. ՀՀ դրամ), եթե այլ բան նշված չէ:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև. 2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային տնտեսության համար:

Ռուսաստան-Ուկրաինա պատերազմի բռնկումից ի վեր ԵՄ արտահանման հոսքերի կողմնորոշվածությունը շարունակաբար ավելի մեծ ծավալով փոխվում է դեպի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի այլ տնտեսություններ: Այս կողմնորոշվածության փոփոխությունը խթանել է հարակից առևտրային և տրանսպորտային ծառայությունները, կրճատել է մրցակցությունը դեպի Ռուսաստան հայրենական արտադրանքի արտահանման համար և տարածաշրջանում ակտիվացրել է նախկինում պասիվ ներդրումները:

2022թ. մարտից ԵՄ-ի առևտրային պատժամիջոցները գրեթե կիսով չափ կրճատել են բյուրի ապրանքների արտահանումը Ռուսաստան և Բելառուս:

Ռուս-ուկրաինական պատերազմի բանակցային ճանապարհով կարգավորման հավանականությունը կարճաժամկետ հեռանկարում մնում է ցածր, ինչը վկայում է երկարատև հակամարտության և առևտրային պատժամիջոցների շարունակման վերաբերյալ: Առևտրային ուղիների կողմնորոշումների փոփոխությունը և տնտեսական ակտիվության ներհոսքը կունենան ավելի երկարաժամկետ ազդեցություն՝ նաև ներկայիս պատերազմի շրջանակներից դուրս: Ակտիվանում են նախկինում պասիվ վիճակում գտնվող ներդրումները ենթակառուցվածքների, ՏՏ-ի և արտադրության բնագավառներում: Ենթակառուցվածքի և/կամ տեղական արտադրության ցանկացած բարելավում խթանում է երկարաժամկետ աճի ներուժը: Երկրների կառավարությունները ստիպված են հաշվի առնել Ռուսաստանի և մնացած աշխարհի հետ կապերի պահպանման և հավելյալ տնտեսական օգուտներ քաղելու միջև առկա նուրբ սահմանները՝ երկրորդական պատժամիջոցներից խուսափելու համար:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հայաստանի համար կանխատեսվում է, որ 2024-2025թթ. աճը կպահպանվի տարեկան 4.5 տոկոսի մակարդակով: Չնայած սպասվում է Ռուսաստանից դրամական փոխանցումների ներհոսքի հետագա թուլացում, վերաարտահանումը և զբոսաշրջությունը կշարունակեն նպաստող գործոններ հանդիսանալ տնտեսական ակտիվության համար: Այնուամենայնիվ, երկարաժամկետ աճին կխոչընդոտեն ապրանքային կախվածությունը, տրանսպորտային կապերի և լոգիստիկ շղթաների խաթարումները և Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև հնարավոր շարունակական աշխարհաքաղաքական լարվածությունը (Համաշխարհային բանկի հունվարի 2024թ. կանխատեսում): Ընկերությունը իր PD-ի կանխատեսումները և ԱԿԿ-ի հաշվարկները պատրաստելիս հաշվի է առել վերը նշված դիտարկումներն ու ակնկալիքները:

Հայաստանը վերջին տարիներին զգալի սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական ցնցումներ է ապրել: Այս իրադարձությունները ներառել են 2020թ. COVID-19 համաճարակի և Ադրբեջանի հետ հակամարտությունը, և ավելի քան 100,000 էթնիկ հայերի տեղահանումը և անցումը ՀՀ տարածք՝ 2023թ.-ին:

Չնայած այս մարտահրավերներին, տնտեսությունը շարունակել է ցուցաբերել դիմակայունությունը, ինչը կարելի է վերագրել մակրոտնտեսական ճկուն քաղաքականությանը, ներառյալ գնաճի ակտիվ թիրախավորմանը, հարկաբյուջետային պարտավորությունների կատարմանը և ֆինանսական հատվածի արդյունավետ վերահսկողությանը: Հայաստանի աճի տեմպերն արագացել են 2022թ.-ին (ՀՆԱ-ի 12.6% աճ), որոնք պահպանվել են կայուն 2023թ. ընթացքում (ՀՆԱ-ի 8.7% աճ), ինչին նպաստել են նաև արտարժույթի փոխարժեքը, միգրանտների և բիզնեսի ներհոսքը՝ հիմնականում Ռուսաստանից: Չնայած, որը գազաթնակետին էր հասել ուկրաինական պատերազմի հետևանքով, արագ կերպով նվազել է: Այնուամենայնիվ, տարածաշրջանային մակարդակում անվտանգային իրավիճակը զգալիորեն վատթարացավ 2023թ. սեպտեմբերին այն բանից հետո, երբ Ադրբեջանի կառավարությունը լիակատար վերահսկողության տակ առավ Լեռնային Ղարաբաղը, ինչը պատճառ դարձավ դեպի Հայաստան մոտ 100,000 էթնիկ հայերի արտագաղթին: Կառավարությունն ապահովել է արագ արձագանք՝ քաղաքականության պատշաճ միջոցներով տեղահանված անձանց անմիջական կարիքներին աջակցելու համար:

S&P Global Ratings-ը 2024 թվականի փետրվարի 23-ին հաստատել է Հայաստանի համար իր «BB-/B» երկարաժամկետ և կարճաժամկետ, արտարժույթով և տեղական արժույթով արտահայտված սուվերեն վարկերի վարկանիշները: Երկարաժամկետ վարկանիշների կանխատեսումը կայուն է: Fitch Ratings-ը հաստատել է Հայաստանի երկարաժամկետ արտարժույթով թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը (IDR) «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ, 2024թ. հունվարի 26-ին:

Ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են Ընկերության գործառնությունների և ֆինանսական վիճակի վրա հայկական բիզնես միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա բիզնես միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Գնահատման անորոշություն. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հասանելի տեղեկատվության հիման վրա, Ընկերությունը ապագայում սպասվող դրամական հոսքերի գնահատումները արտացոլել է ակնկալվող վարկային կորուստների (Ծանոթագրություն 9) և հիմնական միջոցների իրական արժեքների վերագնահատումներում (Ծանոթագրություն 7):

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչումը

Ճանաչման ամսաթիվը

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Ընկերությունը պարտավորվում ձեռք բերել ակտիվ կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սկզբնական չափումը

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքների դասակարգումը կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ակտիվի պայմանագրային պայմանների վրա, չափումն իրականացնելով՝

- Ամորտիզացված արժեքով,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բիզնես մոդելն արտացոլում է այն մեթոդը, որի միջոցով Ընկերությունը կառավարում է իր ակտիվները՝ դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով: արդյո՞ք Ընկերության նպատակն է՝ (i) ակտիվներից հավաքագրել բացառապես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով»), թե (ii) ակտիվներից հավաքագրել և՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը, և՛ ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի նպատակով»), կամ, եթե (i) կամ (ii) պարբերությունները կիրառելի չեն, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են «այլ» բիզնես մոդելի և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ընկերության բիզնես մոդելը գնահատվում է ոչ թե գործիք առ գործիք, այլ համախմբված՝ պորտֆելի մակարդակով, հիմնվելով դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են.

- Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և Ընկերության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները
- Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Ընկերության գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն սցենար» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Ընկերության սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Ընկերությունը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

SPPI գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Կյս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրի մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Ընկերությունը կիրառում է

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Համեմատության համար, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական վարձակալության համար ստացված և տրված կանխավճարներ

Ընկերությունը վարձակալներից ստացված կանխավճարները և մատակարարներին տրված կանխավճարները դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում է դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Ընկերությունը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնք դեպքում Ընկերությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են դրամական միջոցներից և կարճաժամկետ ավանդներից, որոնք մարվում են ծագման օրվանից ինսուսն օրվա ընթացքում և զերծ են պայմանագրային սահմանափակումներից:

Դրամական միջոցները և դրամական միջոցների համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ. (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Փոխառություններ

Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ փոխառությունները ապաճանաչվում են, ինչպես նաև ամորտիզացիայի գործընթացում:

Եթե Ընկերությունը գնում է իր սեփական պարտքը, այն հանվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ և ֆինանսական վարձակալությունից ստացված եկամտի ճանաչումը

Վարձակալության սկիզբը վարձակալության համաձայնագրի ամսաթվից և կողմերի՝ վարձակալության հիմնական դրույթների կատարման հանձնառության ստանձնման ամսաթվից ամենավաղն է: Այդ ամսաթվին՝

- վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, և
- Որոշվում են վարձակալության ժամկետի մեկնարկին ճանաչվելիք գումարները:

Վարձակալության ժամկետի մեկնարկն այն ամսաթիվն է, որից սկսած վարձակալն իրավասու է իրագործել վարձակալված ակտիվն օգտագործելու իր իրավունքը: Դա վարձակալության սկզբնապես

ճանաչման ամսաթիվն է (այսինքն՝ վարձակալությունից բխող ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների կամ ծախսերի ճանաչումն է համապատասխան դեպքում):

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Ընկերությունը ճանաչում է վարձակալությունում զուտ ներդրումների գումարը, որը նվազագույն վարձավճարների գծով

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ստացվելիք գումարն է՝ վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով գեղջված: Համախառն ներդրումների և դրանց ներկա արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է որպես ֆինանսական վարձակալությունից չվաստակած եկամուտ:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի գուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Վերանայված վարձակալություն

Հնարավորության դեպքում Ընկերությունը ձգտում է վերակազմակերպել վարձակալությունները, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարձակալության պայմանագրի կնքման միջոցով:

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարձակալությունը, երբ պայմաններն այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարձակալություն, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարձակալությունները ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարձակալությունը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (ՓՕՈ): Երբ Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարձակալությունը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- Վարձակալության արժույթի փոփոխությունը,
- Վարձակալության գործընկերոջ փոփոխությունը,
- Եթե փոփոխությունն այնպիսին է, որ գործիքն այլևս չի բավարարում SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR) գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Ընկերությունը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR), այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, Ընկերությունը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված: Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է տեղափոխվի 3-րդ փուլ: Որպեսզի վերակազմավորված վարձակալությունը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարձակալությունների դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան.
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարձակալությունների դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանի համար՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, անհրաժեշտության դեպքում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- Ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը սպառվել է.
- Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց եական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- Ընկերությունը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Ընկերության մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Ընկերությունը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Ընկերությունը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են դրանց մարման պարագայում (այսինքն, երբ պարտավորությունը կատարվում է, կամ պայմանագրով նշված պարտավորությունը դադարում է կամ սպառվում է դրա իրականացման ժամկետը):

Ընկերության և նրա սկզբնական փոխատուների միջև էապես տարբեր պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը, ինչպես նաև առկա ֆինանսական պարտավորությունների պայմանների էական փոփոխությունները հաշվառվում են որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Պայմանները էապես տարբերվում են, եթե նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը ներառյալ վճարված վճարները՝ առանց ստացված և գեղչված վճարների՝ օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, առնվազն 10%-ով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճանաչվում են շահույթ կամ վնաս մարումից: Եթե փոխանակումը կամ փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Պարտավորությունների փոփոխությունները, որոնք չեն հանգեցնում մարման, հաշվառվում են որպես գնահատման փոփոխություն՝ օգտագործելով կուտակային փոխհատուցման մեթոդը, ցանկացած օգուտ կամ վնաս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվեկշռային արժեքների տարբերության տնտեսական էությունը վերագրվում է սեփականատերերի հետ կապիտալ բնույթի գործարքի:

Չարկային միջավայր

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է արժեզրկման տեսանկյունից այն դեպքում, երբ առաջանում են դեպքերի կամ իրավիճակների այնպիսի փոփոխություններ, որոնք վկայում են, որ այդպիսի ակտիվների արժեքը, հնարավոր է, որ չի փոխհատուցվի:

Սկզբնական արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունն ու կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Հիմնական միջոցների միավորի նկատմամբ սեփական կապիտալում ներառված վերագնահատումից աճն ուղղակիորեն փոխանցվում է չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ՝ արտահայտված տարիներով
Շենքեր	46
Կահույք և կցամասեր	5-10
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	5-10
Տրանսպորտային միջոցներ	7-10
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	7-10

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրեր և լիցենզիաներ:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով: Ձեռնարկատիրական միավորման արդյունքում ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվների արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով՝ 7-10 տարի օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից, երբ առկա են ոչ նյութական ակտիվի արժեզրկման հայտանիշեր: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են, նվազագույնը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստներ

Պահուստները հաշվեգրվում են, երբ Ընկերությունն, անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավաբանորեն ամրագրված կամ ենթադրվող պարտավորություն և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող ռեսուրսների արտահոսք, ինչպես նաև պարտավորության չափը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ հայեցողական շահաբաժիններով բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից Ընկերությունը ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են:

Կոմիսիոն վճարները կամ դրանց բաղկացուցիչ մասերը, որոնք կապված են որոշակի կատարողական պարտավորությունների հետ, ճանաչվում են համապատասխան ցուցանիշների բավարարումից հետո: Երբ պայմանագրով նախատեսված է փոփոխական փոխհատուցում, միջնորդավճարների գծով եկամուտը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով որ հավանական է, որ ճանաչված կուտակային եկամտի զգալի մասի հակադարձում տեղի չի ունենա, մինչև հետագայում լուծվի փոփոխական փոխհատուցման հետ կապված անորոշությունը:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Ընկերության գործառնական ու հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի՝ գործարքի օրվա միջին շուկայական փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտներ/(վնասներ)» արտարժույթի վերագնահատում» հոդվածում: Ոչ դրամական հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են արտարժույթով արտահայտված սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է սկզբնական գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամական հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է «Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտներ/ (վնասներ) արտարժույթով կատարված գործարքի գծով» հոդվածում: ՀՀ Կենտրոնական բանկի պաշտոնական փոխարժեքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին կազմել են համապատասխանաբար 404.79 ՀՀ դրամ և 393.57 ՀՀ դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար, և 447.90 դրամ և 420.06 դրամ 1 եվրոյի համար:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Ընկերության աշխատակիցները (ներառյալ ավագ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով, այսպիսով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ) վարձատրության նկատառումով:

Բաժնետոմսով մարված գործարքներ

Բաժնետոմսով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ պարգևատրումը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 15-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողականի պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում):

Ծախս չի ճանաչվում այն շնորհումների համար, որոնք, ի վերջո, չեն հատկացվում, քանի որ շուկայական կատարողականը և/կամ սպասարկման պայմանները չեն պահպանվել: Այն դեպքում, երբ պարգևները ներառում են շուկայական կամ ոչ իրավունք առաջացող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է, պայմանով, որ կատարման և/կամ սպասարկման մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնետոմսով մարված շնորհման պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված շնորհման ամսաթվի իրական արժեքն է, պայմանով, որ պահպանվում են մրցանակի բաշխման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե մրցանակը չեղարկվում է կազմակերպության կամ կոնտրագենտի կողմից, մրցանակի իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտել 2023թ. հունվարի 1-ից.

ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (թողարկվել է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ էր տալիս ընկերություններին կիրառել ապահովագրական պայմանագրերի համար գործող հաշվապահական հաշվառման գործելակերպը: Սա ներդրողների համար դժվարեցնում էր համեմատումը և համադրումը այլ առումներով նմանատիպ ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների հետ: ՖՀՄՍ17-ը մեկ միասնական սկզբունքի վրա հիմնված հաշվապահական ստանդարտ է՝ ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, այդ թվում վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվառումը իրականացնելու համար: Ստանդարտը պահանջում է, որ ապահովագրության պայմանագրերի խմբերը ճանաչվեն և չափվեն (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի՝ ռիսկով

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ճշգրտված ներկա արժեքով (պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքեր)՝ հաշվի առնելով պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ողջ տեղեկատվությունը, որը համահունչ է դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությանը, գումարած՝ (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանած՝ (եթե արժեքը ակտիվ է) (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի ծառայության մարժա): Ապահովագրողները արտացոլում են ապահովագրական պայմանագրերի մեկ խմբից ստացված շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում դրանք ապահովում են ծածկույթ և ազատվում են ռիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահութաբեր, Ընկերությունը անմիջապես ճանաչում է վնաս: Ընկերությունը ստանդարտը կիրառել է իր կողմից թողարկվող որոշակի կատարողական երաշխիքների նկատմամբ, որոնք չեն համապատասխանում վարկային պարտավորության սահմանմանը: Ստանդարտի ընդունումը Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվության սահմանումները:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները: Փոփոխությունների ընդունումը Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Միևնույն գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների գծով հետաձգված հարկ – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին, ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները հստակեցնում են հետաձգված հարկի հաշվառման եղանակները այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Փոփոխությունն Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում Շահութահարկ. Միջազգային հարկային բարեփոխում – Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոններ (հրապարակված է 2023թ. մայիսի 23-ին): 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է «Շահութահարկ» ՀՀՄՍ 12-ի նեղ շրջանակի փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները կատարվել են Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀԶԿ) կողմից միջազգային հարկային բարեփոխումների արդյունքում հրապարակված Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոնների առաջիկայում սպասվող ներդրմանը նախապատրաստվելու համար: Փոփոխությունն Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2024թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն. Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության ժամանակ (թողարկվել է 2022թ. սեպտեմբերի 22-ին և ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները վերաբերում են վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներին, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ վաճառք հաշվառվելու համար: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը – ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (ի սկզբանե թողարկվել է 2020թ. հունվարի 23-ին և հետագայում թողարկման ամսաթիվը փոփոխվել է 2020թ. հուլիսի 15-ին և 2022թ. հոկտեմբերի 31-ին, ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Պարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ Էուլթյան ունի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք: Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» և ՀՀՄՍ 7-ում «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ. Սատակարարների ֆինանսական պայմանագրեր» (Թողարկվել է 2023թ. մայիսի 25-ին): Ի պատասխան ֆինանսավորման պայմանագրերի ոչ համարժեք կամ ապակողմորոշիչ բացահայտման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների մտահոգություններին, 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 7-ում և ՀՀՄՍ 7-ում պահանջելով բացահայտել կազմակերպության մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերը (ՄՖՊ): Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխարինակելիության բացակայություն» (թողարկվել է 2023թ. օգոստոսի 15-ին): 2023թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 21-ում, որը նպատակ ունի օգնել կազմակերպություններին գնահատելու երկու արժույթների միջև փոխանակելիությունը և որոշել սփոթ փոխարժեքն այն դեպքում, երբ փոխանակելիություն առկա չէ: Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ Էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Դատողություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, բացառությամբ գնահատումների, որոնք առավել Էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Գնահատումներում անորոշություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում ղեկավարությունն օգտագործել է իր դատողությունները և կատարել գնահատումներ ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները որոշելիս: Առավել Էական են հանդիսացել հետևյալ դատողությունները և գնահատումները:

Հողի, շենքերի և ավտոտրանսպորտային միջոցների վերագնահատում (Ծանոթագրություն 7)

Գույքի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա՝ Էապես ճշգրտված՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Ընկերությունը ներգրավում է անկախ փորձագետների՝ իր տարածքների և տրանսպորտային միջոցների գնահատման համար:

«ԱՎԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքի չափում

Եթե ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները չեն կարող ստացվել ակտիվ շուկաներից, դրանք որոշվում են գնահատման մի շարք մեթոդներով՝ մաթեմատիկական մոդելների կիրառմամբ: Այս մոդելների տվյալները վերցվում են դիտարկելի շուկաներից, եթե դա հնարավոր է, իսկ երբ դա հնարավոր չէ, իրական արժեքները սահմանելու համար անհրաժեշտ է դատողությունների որոշակի աստիճան: Լրացուցիչ մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 22-ում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ

Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կատեգորիաներում արժեզրկումից կորուստների չափումը պահանջում է դատողություն, մասնավորապես, ապագա դրամական հոսքերի և գրավի արժեքների գումարի և ժամկետների գնահատում արժեզրկումից կորուստները և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատականը որոշելիս: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել տարբեր մակարդակների պահուստների: Բացի այդ, գործունեության լայնածավալ խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: Ընկերության ԱՎԿ-ի հաշվարկները բարդ մոդելների գործածման արդյունք են՝ հիմքում ընկած՝ փոփոխական ելակետային տվյալների ընտրության և դրանց փոխկախվածության հետ կապված մի շարք ենթադրություններով: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են.

- Կոլեկտիվ հիմունքներով PD-ների, EAD-ների և LGD-ների գնահատման վիճակագրական մոդելներ.
- Ֆինանսական ակտիվների սեզոնականությունը, երբ դրանց ԱՎԿ-ը գնահատվում է կոլեկտիվ հիմունքներով.
- ԱՎԿ-ի մոդելների ձևավորումը, ներառյալ՝ բազմաթիվ բանաձևերի և մուլտիպլիկատիվ տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսական տվյալների (օրինակ՝ գործազրկության մակարդակը, գրավի արժեքը) առկայության որոշումը և դրանց ազդեցությունը PD-ի, EAD-ի և LGD-ի վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրություն և նրանց հավանականությունների կշիռների որոշում՝ գնահատելու տնտեսական ելակետային տվյալները ԱՎԿ մոդելների համար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 776,345 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 543,325 հազ. ՀՀ դրամ): Առավել մանրամասն՝ Ծանոթագրություն 6-ում:

5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ հաշիվներ կապակցված բանկում	27,464	6,853
Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկներում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	2,204	-
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) -ից ցածր և առանց վարկանիշի	1,241	1,181
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,909	8,034

Դրամական միջոցների համարժեքների բոլոր մնացորդները բաշխվում են 1-ին փուլին: Ստորև ներկայացված է տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	433
Փոփոխություններ ԱՎԿ-ում	-	(433)
Առ 31 դեկտեմբերի	-	-

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 21-ում:

6 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	78,235,588	47,807,779

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,947,183	6,158,767
Համախառն ֆինանսական վարձակալություն	84,182,771	53,966,546
Արժեզրկման գծով պահուստ	(776,345)	(543,325)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	83,406,426	53,423,221

Ընկերությունը վարձակալություններ է տվել ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին, տնտեսության տարբեր ոլորտներում գործող գյուղացիական տնտեսություններին՝ սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու համար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները ներառում են ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում ձեռքբերված, բայց ճանապարհին գտնվող սարքավորումներ 123,324 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 601,995 հազ. ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2023թ.	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	48,149,469	-	-	48,149,469
Մարված ակտիվներ	(17,860,091)	206,038	(562,070)	(18,216,123)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	884,135	(860,958)	(23,177)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(223,237)	230,976	(7,739)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(702,073)	(156,894)	858,967	-
Արտաթույլի փոխարժեքի ճշգրտումներ	277,397	2,329	4,672	284,398
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ առ 1 հունվարի 2023թ.	240,619	27,711	274,995	543,325

Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.

Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	307,095	-	-	307,095
Մարված ակտիվներ	(20,805)	(1,609)	84,706	62,292
Տեղափոխումներ Փուլ 1	25,789	(18,085)	(7,704)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,997)	7,694	(4,697)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(29,999)	(6,810)	36,809	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(23,584)	(2,892)	207,139	180,663
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(147,115)	(255)	(164,008)	(311,378)

Ընդամենը ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.

	108,384	(21,957)	152,245	238,672
--	----------------	-----------------	----------------	----------------

Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող փոփոխություններ.

Չեղջի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	(8,151)	(8,151)
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Արտաթույլի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,128	39	2,851	4,018
31 դեկտեմբերի 2023թ.	350,131	5,793	420,421	776,345

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
--	---------------	---------------	---------------	-----------------

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ

Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ.				
հունվարի 1-ի դրությամբ	29,985,478	1,278,736	624,131	31,888,345
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	35,908,638	-	-	35,908,638
Մարված ակտիվներ	(11,604,537)	(543,588)	(493,109)	(12,641,234)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	651,401	(651,401)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,064,355)	1,098,742	(34,387)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(154,357)	(340,380)	494,737	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,128,216)	(51,544)	(8,648)	(1,188,408)
Դուրսգրում	-	-	(795)	(795)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ առ 1 հունվարի 2022թ.	213,741	32,171	409,366	655,278
<i>Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.</i>				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	73,514	-	-	73,514
Մարված ակտիվներ	(17,962)	(2,663)	(70,504)	(91,129)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	13,758	(13,758)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(16,282)	40,655	(24,373)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(6,453)	(7,375)	13,828	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(11,064)	(17,878)	123,885	94,943
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(1,894)	(2,343)	(190,726)	(194,963)
Ընդամենը ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.	33,617	(3,362)	(147,890)	(117,635)

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող փոփոխություններ.</i>				
Չեղչի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հատկություն)	-	-	21,070	21,070
Դուրսգրում	-	-	(794)	(794)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(6,739)	(1,098)	(6,757)	(14,594)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	240,619	27,711	274,995	543,325

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակը. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	5,618,360	42,912	268,124
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	4,169	-
30-90 օր ժամկետանց	-	5,547	8,072
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	-
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,618,360	52,628	276,196
Ավելավվող վարկային կորստի պահուստ	(23,407)	(2,202)	(125,115)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,594,953	50,426	151,081

Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին

ոչ ժամկետանց	77,501,292	157,509	388,175
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,919	137,854
30-90 օր ժամկետանց	-	-	7,271

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,567
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,501,292	159,428	574,867
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(326,724)	(3,591)	(295,306)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,174,568	155,837	279,561
Ընդամենը վարձակալության պորտֆել	82,769,521	206,263	430,642

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	6,042,716	40,180	70,495
մինչև 30 օր ժամկետանց	944	162	1,236
30-90 օր ժամկետանց	-	728	774
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,532
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,043,660	41,070	74,037
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(36,345)	(1,164)	(41,200)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,007,315	39,906	32,837
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	46,550,157	734,802	366,679
մինչև 30 օր ժամկետանց	235	-	106,788
30-90 օր ժամկետանց	-	14,693	33,076
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,349
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	46,550,392	749,495	507,892

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(204,274)	(26,547)	(233,795)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	46,346,118	722,948	274,097
Ընդամենը վարձակալության պորտֆելը	52,353,433	762,854	306,934

Գրավադրված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները 15,101,748 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2022 թ.՝ 15,888,376 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառու միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 12):

Բռնագանձված ակտիվներ

Ժամանակաշրջանի ընթացքում բռնագանձված և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 24,770 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 30,795 հազ. ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի ճյուղային և աշխարհագրական վերլուծություն

Կորպորատիվ հաճախորդների գծով ֆինանսական վարձակալությունը հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդների գծով է, որոնք գործում են հետևյալ տնտեսական ոլորտներում.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Շինարարություն	23,114,134	12,799,029
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	16,050,263	8,441,952
Արտադրություն	9,416,904	4,623,227
Առևտուր	8,672,738	6,404,628
Գյուղատնտեսություն	8,468,466	7,585,991
Ծառայությունները	7,429,747	5,123,983

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,879,346	6,158,767
Տրանսպորտ	4,479,002	2,027,441
Հիդրոէլեկտրակայաններ	106,293	142,381
Կաշվե իրերի արտադրություն	104,377	173,284
Ավիափոխադրումներ	-	149,466
Այլ	461,501	336,397
Արժեզրկման գծով պահուստ	(776,345)	(543,325)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	83,406,426	53,423,221

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև					Ավելի քան 5 տարի
	1 տարի	1-2 տարի	2-3 տարի	3-4 տարի	4-5 տարի	
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	30,857,800	32,401,135	24,789,274	11,804,592	3,549,203	440,669
Չվաստակաճ ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(8,697,907)	(6,341,551)	(3,235,181)	(1,130,625)	(229,132)	(25,506)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	22,159,893	26,059,584	21,554,093	10,673,967	3,320,071	415,163

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև					Ավելի քան 5 տարի
	1 տարի	1-2 տարի	2-3 տարի	3-4 տարի	4-5 տարի	
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	18,688,857	18,279,144	14,662,938	10,057,619	4,857,855	1,230,283
Չվաստակաճ ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(5,362,090)	(4,172,926)	(2,558,453)	(1,237,650)	(379,336)	(99,695)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	13,326,767	14,106,218	12,104,485	8,819,969	4,478,519	1,130,588

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

7 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների տեղաշարժերը հետևյալն են.

	Հող և շենքեր	Համակարգչային սարքավորումներ	Հարմարանքներ և կցամասեր	Ավտո տրանսպորտային միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>						
Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված գումար 1 հունվարի 2022թ.	401,949	67,494	59,897	27,260	5,758	562,358
Ավելացումներ	-	5,910	7,567	16,917	4,928	35,322
Օտարումներ	(11,003)	(16,427)	(10,883)	-	(288)	(38,601)
Վերագնահատման ազդեցությունը						
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	162,752	-	-	6,545	-	169,297
Վերագնահատման ազդեցությունը՝ զուտ կուտակված մաշվածությամբ	(200,366)	-	-	(22,122)	-	(222,488)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	353,332	56,977	56,581	28,600	10,398	505,888
Ավելացումներ	-	3,249	23,992	-	-	27,241
Օտարումներ	(6,545)	(3,209)	(6,551)	-	-	(16,305)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	346,787	57,017	74,022	28,600	10,398	516,824
Կուտակված մաշվածություն 1 հունվարի 2022թ.	186,205	44,818	55,142	17,647	288	304,100
Մաշվածության գումարը	14,161	4,458	8,791	4,475	237	32,122
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(3,915)	(10,849)	-	(288)	(15,052)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	(200,366)	-	-	(22,122)	-	(222,488)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	45,361	53,084	-	237	98,682
Մաշվածության գումարը	37,198	5,552	3,052	5,798	423	52,023
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(3,209)	(6,979)	(809)	-	(10,997)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	37,198	47,704	49,157	4,989	660	139,708
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
31 դեկտեմբերի 2023թ.	309,589	9,313	24,865	23,611	9,738	377,116
31 դեկտեմբերի 2022թ.	353,332	11,616	3,497	28,600	10,161	407,206
1 հունվարի 2022թ.	215,744	22,676	4,755	9,613	5,470	258,258

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվեն սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլինի հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Սկզբնական արժեք	437,748	437,748
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(249,490)	(224,938)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	188,258	212,810

2022 թվականին Ընկերությունը ներգրավել է անկախ գնահատող իր հողերի, շենքերի և տրանսպորտային միջոցների իրական արժեքը որոշելու համար: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական ապացույցների հիման վրա:

Վերագնահատման ամսաթիվը 2022թ. դեկտեմբերի 1-ն էր: Ընկերի իրական արժեքի մասին մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 22-ում:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցները ներառում էին ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ՝ 68,720 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 78,716 հազար):

8 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	(841,056)	(464,384)
Հետաձգված հարկի փոխհատուցում/ (ծախս)	45,326	(79,870)
Շահութահարկի գծով ծախս	(795,730)	(544,254)

2023թ. ընթացիկ և հետաձգված հարկերի համար կիրառելի հարկային դրույքաչափը 18% է (2022թ.՝ 18%): Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	4,870,241	2,779,095
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափը	18%	18%
Շահութահարկի գծով ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	876,643	500,237
Չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	(80,913)	44,017
Շահութահարկի գծով ծախս	795,730	544,254

Չուտ չնվազեցվող ծախսերը բաղկացած են հարկման բազայի համեմատ չնվազեցվող ծախսերի 3,506,449 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 2,553,711 հազ. ՀՀ դրամ) տարբերությունից և հարկման բազայի համեմատ չհարկվող եկամտի 3,587,362 հազ. ՀՀ դրամի չափով տարբերությունից (2022թ. դրամ 2,509,694 հազ.): Չնվազեցվող ծախսերը/եկամուտները հիմնականում վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ստացված օգուտներին/վնասներին, աշխատակիցներին տրվող այլ հատուցումներին, ներկայացուցչական որոշ ծախսերին, որոշ անդամավճարներին, պայմանական պարտավորությունների պահուստին և այլն:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2023 և 2022 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մնացորդն առ 1 հունվարի 2023թ.	Ճանաչված շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8,554	29,451	-	38,005
Հիմնական միջոցներ	(30,473)	-	-	(30,473)
Այլ պարտավորություններ	3,298	15,875	-	19,173
Ընդամենը	(18,621)	45,326	-	26,705

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Մնացորդն առ 1 հունվարի 2022թ.	Ճանաչված շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությու նում	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	341	(341)	-	-
Բանկերից ստացված վարկեր	14,473	(14,473)	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	61,522	(52,968)	-	8,554
Հիմնական միջոցներ	-	-	(30,473)	(30,473)
Այլ փոխառու միջոցներ	7,004	(7,004)	-	-
Այլ պարտավորություններ	6,056	(2,758)	-	3,298
Այլ ակտիվներ	2,326	(2,326)	-	-
Ընդամենը	91,722	(79,870)	(30,473)	(18,621)

9 Վարկային կորստի գծով պահուստի (ծախս)/հակադարձում

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	6	(108,384)	21,957	(152,245)	-	(238,672)
Վերականգնում դուրս գրված ֆինանսական վարձակալություններից	-	-	-	98,370	-	98,370
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	10	8,056	-	(698)	-	7,358
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(100,328)	21,957	(54,573)	-	(132,944)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վարկային կորստի ծախսերի հակադարձումը հիմնականում պայմանավորված է ոչ բարենպաստ մակրոտնտեսական ակնկալիքներով:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	6	(33,617)	3,362	147,890	117,635
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	433	-	-	433
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	10	(4,968)	-	(39,392)	(44,360)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով հակադարձում		(38,152)	3,362	108,498	73,708

10 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	350,338	355,078
Արժեզրկման գծով պահուստ	(18,674)	(26,281)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	331,664	328,797
Վարձակալված գույքի մատակարարներին վճարվող կանխավճարներ	7,372,935	8,062,460
Հարկային կանխավճարներ	381,630	941,521
Վարձակալության ենթակա գույք	1,423,473	464,625
Վերադարձված վարձակալական գույք	24,770	30,795
Այլ	17,091	8,672
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	9,219,899	9,508,073
Ընդամենը այլ ակտիվներ	9,551,563	9,836,870

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ առ 1 հունվարի 2023թ.	26,281	-	26,281
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	(8,056)	-	(8,056)
Տեղափոխումներ Փուլ 3	-	-	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	-	698	698
Դուրսգրում	-	(249)	(249)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	18,225	449	18,674

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ առ 1 հունվարի 2022թ.	21,313	-	21,313
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	47,880	-	47,880
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(42,912)	42,912	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	-	(3,520)	(3,520)
Դուրսգրում	-	(39,392)	(39,392)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	26,281	-	26,281

11 Բանկերից ստացված վարկեր

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 52,705,038 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 36,830,286 հազ. ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքով վարկերը մայր ընկերությունից են: Ընկերությունն ունի նաև վարկեր տեղական բանկերից 3,786,003 ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ զրո): Այս վարկերի ընդհանուր մնացորդը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը:

12 Այլ փոխառություններ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Փոխառություններ Հայաստանի կառավարությունից	13,013,390	11,150,448
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական հաստատություններից	1,964,914	2,085,362
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	5,079,601	1,163,299
Այլ փոխառություններ	20,057,905	14,399,109

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները ներառում են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով փոխառություններ մի քանի ֆինանսավորման ծրագրերով, որոնք ենթակա են մարման 2023-ից մինչև 2028 թթ. (2022 թ.՝ 2022-ից մինչև 2028 թթ.):

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ վերաֆինանսավորման ծրագրերով տրամադրված ՀՀ դրամով փոխառությունները՝ ընդհանուր ենթակա են մարման 2023-2029 թվականների ընթացքում (2022 թ.՝ 2022-ից մինչև 2029 թթ.):

Տեղական ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառությունները ներառում են ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերով դրամային փոխառություններ՝ որոնք ենթակա են մարման 2023-2030թթ. ընթացքում (2022 թ.՝ 2022-ից մինչև 2030 թթ.):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 15,101,748 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 15,888,376 հազ. ՀՀ դրամ) համախառն արժեքով ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերը ծառայում են որպես

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գրավ ՅՅ կառավարությունից և Հայաստանի ֆինանսական հաստատություններից ապահովված փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 11):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի այլ փոխառու միջոցներ չորս գործընկերներից (2022թ.՝ երեք գործընկերներից), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 19,461,856 հազ. ՅՅ դրամ (2022 թ.՝ 13,846,206 հազ. ՅՅ դրամ):

Պայմանագրային դրույթների պահպանում

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պահպանել է բոլոր պայմանագրերի պայմանները: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը խախտել է պայմանագրերով նախատեսված մեկ դրույթ, ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված ազդեցությամբ, և այդ խախտումը հետագայում շտկվել է խախտման պայմանների վերացման և փոխառության պայմանագրի վերանայման միջոցով:

13 Այլ պարտավորություններ

<i>Հազ. ՅՅ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	403,388	286,096
Աշխատավարձի գծով կրեդիտորական պարտքեր	161,899	73,423
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	565,287	359,519
Կանխավճարներ վարձակալներից	2,876,064	2,982,241
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	4,406	9,875
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	2,880,470	2,992,116
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,445,757	3,351,635

14 Սեփական կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 8,000,000 հազ. դրամ (2022թ.՝ 3,847,439 հազ. դրամ): Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 200 սովորական բաժնետոմսերից (2022թ.՝ 200 սովորական բաժնետոմսեր), որոնցից յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 40,000,000 ՅՅ դրամ (2022թ.՝ 19,237,197): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել Ընկերության ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Բաժնետիրական կապիտալի համալրում Չբաշխված շահույթից

2023թ. հունիսի 30-ին Ընկերության խորհուրդը որոշել է ավելացնել Ընկերության բաժնետիրական կապիտալը, 4,152,561 հազար ՅՅ դրամ ուղղելով չբաշխված շահույթից բաժնետիրական կապիտալ: Արդյունքում բաժնետիրական կապիտալն ավելացել է մինչև 8,000,000 հազար ՅՅ դրամ: Բաժնետիրական կապիտալի ավելացումն իրականացվել է առկա բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 19,237,197 դրամից 40,000,000 ՅՅ դրամի ավելացմամբ:

Վճարման ենթակա շահութաբաժինները սահմանափակվում են Ընկերության առավելագույն չբաշխված շահույթով, որը որոշվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան: 2023 թվականի ընթացքում Ընկերության կողմից շահութաբաժիններ չեն հայտարարագրվել և վճարվել (2022 թ. շահաբաժիններ չկան):

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերազնահատումից ած

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերազնահատումից աճը ներառում է մինչև հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերազնահատված արժեքը:

15 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կնվիրաբերի Բանկի մինչև 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին Ընկերության աշխատակիցներն ստացան Բանկի 3,300 սովորական բաժնետոմս «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ, ծրագրի երկու փուլերի արդյունքում Ընկերության աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի ընդհանուր իրական արժեքը 63,937 հազ. ՀՀ դրամ է, որից 4,046 հազ. ՀՀ դրամը ճանաչվել է որպես անձնակազմի գծով ծախս 2023թ. համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և որպես բաժնային վճարումների պահուստ՝ սեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին հաշվետվությունում 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (2022 թ. 4,458 հազ.ՀՀ դրամ):

Ընկերությունը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղչման մեթոդը, որ ներառում է.

- Ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ելթադրությունների և կառուցվածքի որոշում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների հաշվեկշռի կանխատեսում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների ֆինանսական արդյունքի կանխատեսում.
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները.
- Չեղչի դրույքաչափի որոշում;
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում.
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն.
- Բանկի սեփական կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղչման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

16 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023	2022
Տրամադրվելիք ֆինանսական վարձակալություն – պայմանագրային գումար	10,335,845	12,099,005

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գործառնական միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու Ընկերության բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Իրավական միջավայր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերության դեմ կարող են հարուցվել դատական հայցեր և պահանջներ: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) Էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ-ում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: արկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների կամ տուգանքների գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջադրվել, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները կարող են ՀՀ-ում ստեղծել ավելի Էական հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել են պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը, եթե պետական մարմինները հաջողությամբ իրականացնեն իրենց մեկնաբանությունները, կարող էր զգալի լինել:

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունն ամբողջությամբ ապահովագրված չէ իր գրասենյակի և սարքավորումների վնասներից, գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած կամ նրա գործունեությանը վերաբերող պատահարներից: Զանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի բացասական ազդեցություն ունենալ գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

17 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Ֆինանսական վարձակալությունից ստացված տոկոսային եկամուտներ	8,980,746	4,833,811
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	1,278,838	888,753
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	10,259,584	5,722,564
Տոկոսային ծախս		
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	(4,679,844)	(2,498,275)
Այլ	-	(224)
Տոկոսային ծախս	(4,679,844)	(2,498,499)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	5,579,740	3,224,065

18 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, գույք

Չուտ միջնորդավճարները ներառում են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Միջնորդավճարներ՝ որպես ապահովագրական գործակալ հանդես գալու գծով	368,697	225,424
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	159,681	148,649
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	528,378	374,073
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(214,554)	(181,057)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, գույք	313,824	193,016

19 Այլ գործառնական ծախսեր

Գործառնական այլ ծախսերը ներառում են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	59,408	76,179
Ապահովագրություն	73,523	32,564
Տույժեր և տուգանքներ	249	79
Վնաս այլ ակտիվների օտարումից	15	-
Այլ	10,909	8,890
Այլ գործառնական ծախսեր	144,104	117,712

20 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Սաշվածություն և ամորտիզացիա	52,023	32,122
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարումներ	47,389	25,567
Գովազդային և մարքեթինգային ծառայություններ	38,815	17,538
Վերանորոգում և սպասարկում	18,589	10,695
Ներկայացուցչական ծախսեր	16,542	55,218
Կրմունայլ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	5,567	7,033
Ճամփորդական ծախսեր	-	516
Այլ	35,077	17,979
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	214,002	166,668

«Այլ» տողը ներառում է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ֆինանսական տարվա համար Ընկերությանը մատուցված աուդիտորական ծառայությունների վճարը՝ 17,200 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 14,333 հազ. ՀՀ դրամ), աուդիտ չհանդիսացող՝ հավաստման ծառայություններ՝ 6,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ գրո) և աուդիտ չհանդիսացող այլ ծառայություններ՝ 488 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ գրո):

21 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Ռիսկը բնորոշ է Ընկերության գործունեությանը, սակայն այն կառավարվում է ռիսկերի շարունակական հայտնաբերման, չափման և մոնիթորինգի գործընթացների միջոցով, որոնք ենթակա են ռիսկերի սահմանաչափերին և մշտական վերահսկողության: Ռիսկերի կառավարման այս գործընթացը առանցքային է Ընկերության եկամտաբերության հաստատուն մակարդակի պահպանման համար, և Ընկերության յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների շրջանակում ի հայտ եկող ռիսկերի համար: Ընկերությունը ենթարկվում է վարկային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի, որոնք իրենց հերթին բաժանվում են առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Ընկերությունը ենթակա է նաև գործառնական ռիսկերի:

Բիզնեսի ռիսկերը, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրի, տեխնոլոգիական և ոլորտային փոփոխությունները, նույնպես ներառված են ռիսկերի կառավարման գործառույթի շրջանակներում՝ համապատասխան տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավմամբ:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածքը

Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Տնօրենների խորհուրդը, սակայն առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ռազմավարության մշակման և իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականության և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի գերկենտրոնացում

Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքերում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործունեության ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը նմանապես է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումները արտացոլում են Ընկերության գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով Ընկերության քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով դիվերսիֆիկացված պորտֆելի ապահովմանը: Վարկային ռիսկերի հայտնաբերված համակենտրոնացումները համապատասխանաբար վերահսկվում և կառավարվում են:

Վարկային ռիսկ

Արժեզրկման գնահատում

Ընկերությունը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսարդույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Այն հիմնված է պայմանագրային հիմունքով վճարման ենթակա դրամական միջոցների և վարկատուի կողմից ստացման ակնկալվող, ներառյալ գրավի միջոցով՝ դրամական միջոցների միջև տարբերության վրա: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես EAD-ի տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստ կամ ԱՎԿԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ն ԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքը հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԿԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Ընկերությունը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ելնելով վերը նշված գործընթացից՝ Ընկերությունն իր վարկերը խմբավորում է Փուլ 1, Փուլ 2, Փուլ 3 և POCI, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1.	Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2.	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Ընկերությունը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3. POCI.	Վարկերը համարվում են արժեզրկված: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը. Ընկերությունը ֆինանսական գործիքը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի պայմանագրային վճարումների գծով ավելի քան 90 օր կետանցը.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերությունը բանկերում տեղաբաշխված գումարները համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսների (արժեկտրոսի) և/կամ վարկի մայր գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեգրված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են.

- փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը,
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:
- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարկի ապահովության գործակցի նվազման հետևանքով.
- վարկերի կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Ընկերությունը նաև դիտարկում է մի շարք դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարելու անհավանականության մասին՝ հիմնվելով ղեկավարության դատողության վրա: Երբ նման իրադարձություններ են տեղի ունենում, Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը պետք է հանգեցնի նրան, որ հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես չկատարված և հետևաբար գնահատվի որպես Փուլ 3 ԱՎԿ-ի հաշվարկների համար, թե արդյոք 2-րդ փուլը տեղին է:

Ընկերության քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ դեֆոլտի չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

Ընկերության գործունեությունը հիմնականում կենտրոնացած է Հայաստանում: Ընկերությունը Հայաստանից դուրս չունի ոչ ընթացիկ ակտիվներ: Ընկերությունը չունի հաճախորդներ, որոնց եկամուտները գերազանցում են Ընկերության ընդհանուր հասույթի 10%-ը:

Որպես ֆինանսական շուկաների մասնակից՝ Ընկերությունն ունի վարկային ռիսկի նվազագույն կենտրոնացում այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ: Ընդհանուր առմամբ, ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը գնահատվել է 30,909 հազար դրամ (2022 թ.՝ 8,034 հազար ՀՀ դրամ)՝ ներառյալ միայն դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումը փաստացի միտումներից, հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարներ ուղղված են երեք PD PIT անցումային մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավատեսական, բազային և հորձետեսական սցենարներին համապատասխան:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեգրվման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը առաջիկա դեֆոլտի դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Ընկերությունը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2-ին, Փուլ 3-ին և POCI դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Ընկերությունը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և գեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Ընկերությունը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ընկերության կողմից օգտագործվող օբյեկտիվ չափանիշը վարկերի ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվությունն է: Ընկերությունը եզրակացնում է, որ կա ակտիվների վարկային ռիսկի զգալի աճ, երբ փոխառուի այդ ակտիվների հետ կապված վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օրով:

Ընկերության ղեկավարությունը նաև հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝ վարկային ռիսկի աճը որոշելու համար.

- Հայաստանի այլ ֆինանսական հաստատություններում վարկառուի ժամկետանց օրերը.
- Նախասահմանված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը.
- Վարկառուի ֆինանսական պայմաններում զգալի դժվարությունները.
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով առաջացած վարկի պայմանների վերանայումը.
- Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքը.

Կանխատեսումային տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Ընկերությունը հիմնվում է կանխատեսումային տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2023թ.

- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական,
- Արտահանում, %,
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- ՀՆԱ աճ, %;

2022թ.

Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.

- Սպառողական գների գնաճ.
- Ներմուծման տարեկան աճ.
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջին
- Գյուղատնտեսական արտադրություն տարեկան աճ:
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.
- M2 դրամական պաշարների աճ.

Ընկերությունը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ստանում է երրորդ կողմի աղբյուրներից (Տնտեսական հետախուզության գրասենյակ և Համաշխարհային բանկի տվյալների բազա, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության կանխատեսումներ): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխան սցենարներից յուրաքանչյուրին՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին:

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2024թ.	2025թ.	2026թ.
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական	Լավատեսական	15%	368.46	353.87	383.03
	Ելակետային	70%	389.24	394.94	448.73
	Հոռետեսական	15%	410.02	438.27	521.53
Արտահանում, %	Լավատեսական	15%	(5.76)%	6.77%	8.44%
	Ելակետային	70%	(9.50)%	2.60%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	(13.24)%	(1.57)%	(0.44)%
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	6.24%	7.07%	7.34%
	Ելակետային	70%	2.50%	2.90%	2.90%
	Հոռետեսական	15%	(1.24)%	(1.27)%	(1.54)%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.	Լավատեսական	15%	(115,920)	(131,975)	(146,097)
	Ելակետային	70%	(302,500)	(319,700)	(334,500)
	Հոռետեսական	15%	(489,080)	(507,425)	(522,903)
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.44%	9.67%	9.54%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.50%	5.10%
	Հոռետեսական	15%	1.96%	1.33%	0.66%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.72%	9.10%	8.18%
	Ելակետային	70%	6.20%	6.10%	5.50%
	Հոռետեսական	15%	2.68%	3.10%	2.82%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Լավատեսական	15%	368.52	353.92	383.09
	Ելակետային	70%	389.30	395.00	448.80
	Հոռետեսական	15%	410.08	438.34	521.61
ՀՆԱ-ի աճ, %	Լավատեսական	15%	9.84%	9.87%	9.84%
	Ելակետային	70%	6.10%	5.70%	5.40%
	Հոռետեսական	15%	2.36%	1.53%	0.96%

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.92%	9.01%	7.81%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.90%	5.20%
	Հոռետեսական	15%	1.48%	2.79%	2.59%
Սպառողական գների գնաճ, %(cum)	Լավատեսական	15%	1.60%	1.29%	1.02%
	Ելակետային	70%	3.90%	4.00%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	6.20%	6.71%	6.98%
	Լավատեսական	15%	5.56%	7.51%	8.40%

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ներմուծման տարեկան աճ, %	Ելակետային	70%	1.80%	3.30%	3.90%
	Հոռետեսական	15%	(1.96%)	(0.91%)	-0.60%
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	7.76%	8.11%	8.50%
	Ելակետային	70%	4.00%	3.90%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	0.24%	(0.31%)	-0.50%
	Լավատեսական	15%	427.12	407.58	383.29
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Ելակետային	70%	446.30	447.60	443.70
	Հոռետեսական	15%	465.48	489.49	510.13
	Լավատեսական	15%	8.36%	8.61%	8.70%
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Ելակետային	70%	1.40%	1.80%	2.70%
	Հոռետեսական	15%	0.84%	0.19%	-0.30%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ (-) / ավելցուկ (+), մլն. ՀՀ դրամ	Ելակետային	70%	(116,679)	(78,440)	(17,090)
	Հոռետեսական	15%	(292,200)	(273,300)	(225,567)
	Լավատեսական	15%	(467,721)	(468,160)	(434,043)
M2 դրամական պաշարների աճ, %	Ելակետային	70%	18.73%	13.28%	13.43%
	Հոռետեսական	15%	14.90%	9.20%	9.20%
	Լավատեսական	15%	11.07%	5.12%	4.97%

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Ընկերության կողմից՝ հիմնվելով արտաքին վարկանիշների վրա: Չվարկանշված ազդեցությունները դասակարգվում են Ստանդարտ դասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք արժեզրկված չեն:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Ստանդարտ դաս	Ենթաստանդարտ դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	30,909	-	-	30,909	
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	6	Փուլ 1 Փուլ 2 Փուլ 3	82,769,521 - -	- 206,263 -	- - 430,642	82,769,521 206,263 430,642
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	10	331,664	-	-	331,664	
Ընդամենը		83,132,094	206,263	430,642	83,768,999	

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլեր	Ստանդարտ դաս	Ենթաստանդարտ դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5		8,034	-	-	8,034
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	6	Փուլ 1 Փուլ 2 Փուլ 3	52,353,433 - -	- 762,854 -	- - 306,934	52,353,433 762,854 306,934
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	10		328,797	-	-	328,797
Ընդամենը			52,690,264	762,854	306,934	53,760,052

Ստորև բերված աղյուսակները ներկայացնում են հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի միջին PD-ները՝ ըստ ելակետային սցենարի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2023թ.	Դաս	Միջին PD
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.1%
	Ենթաստանդարտ	9.1%
	Արժեզրկված	100.0%
2022թ.	Դաս	Միջին PD
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.3%
	Ենթաստանդարտ	6.7%
	Արժեզրկված	100.0%

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը չի կարողանա սահմանված ժամկետներում կատարել իր վճարային պարտավորությունները՝ բնականոն և անկանխատեսելի պայմաններում:

Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների հորիզոնի կողմից:

Ընկերությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջկված պարտավորությունների հիման վրա: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն Ընկերությունը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Ընկերությունը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Ընկերության կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	4-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
Պարտավորություններ						
Բանկերից ստացված վարկեր	10,461	703,173	4,940,188	51,167,658	-	56,821,480
Այլ փոխառություններ	254,329	385,599	5,797,168	16,511,482	114,845	23,063,423
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	565,287	-	-	-	2,876,064	3,441,351
Ընդամենը չգեղջկված ֆինանսական պարտավորություններ	830,077	1,088,772	10,737,356	67,679,140	2,990,909	83,326,254

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	4-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
Պարտավորություններ						
Բանկերից ստացված վարկեր	-	871,158	2,389,412	28,836,250	4,973,545	37,070,365
Այլ փոխառություններ	1,424,740	584,045	5,272,415	14,587,463	1,428,558	23,297,221
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	359,519	-	-	-	359,519
Ընդամենը չգեղջկված ֆինանսական պարտավորություններ	1,424,740	1,814,722	7,661,827	43,423,713	6,402,103	60,727,105

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների, ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և բաժնային գործիքների գների փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս ֆինանսական արդյունքների մասին ընկերության հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերազնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր: Զանի որ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդ, զգայունություն չի հաշվարկվել:

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է Տևորիսությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի սահմանաչափեր՝ հիմնվելով ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվների վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերությունն ունի էական արժույթային դիրքեր դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

	2023				
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>Եվրո</i>	<i>ՌԴ ռուբլի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,953	1,610	-	21,346	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	58,108,518	12,676,289	12,621,619	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	2,423,056	3,554,001	1,058,004	6,210	7,041,271
Ընդամենը ակտիվներ	60,539,527	16,231,900	13,679,623	27,556	90,478,606

	2023				
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>Եվրո</i>	<i>ՌԴ ռուբլի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Պարտավորություններ					
Բանկերից ստացված վարկեր	32,595,822	13,773,603	10,121,616	-	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	14,946,638	1,968,450	3,142,817	-	20,057,905
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	515,267	-	-	-	515,267
Այլ պարտավորություններ	2,460,552	545,339	408,190	27,270	3,441,351
Ընդամենը պարտավորություններ	50,518,279	16,287,392	13,672,623	27,270	80,505,564
Չուտ	10,021,248	(55,492)	7,000	286	9,973,042

	2022				
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>Եվրո</i>	<i>ՌԴ ռուբլի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,976	1,058	-	-	8,034
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	42,498,418	7,187,247	3,737,556	-	53,423,221

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Այլ ակտիվներ	2,992,638	2,751,451	1,875,749	113,825	7,733,663
Ընդամենը ակտիվներ	45,498,032	9,939,756	5,613,305	113,825	61,164,918
Պարտավորություններ					
Բանկերից ստացված վարկեր	23,390,250	8,528,295	4,799,254	112,487	36,830,286
Այլ փոխառու միջոցներ	13,196,626	845,028	357,455	-	14,399,109
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	271,488	-	-	-	271,488
Այլ պարտավորություններ	2,355,765	533,675	452,320	-	3,341,760
Ընդամենը պարտավորություններ	39,214,129	9,906,998	5,609,029	112,487	54,842,643
Զուտ	6,283,903	32,758	4,276	1,338	6,322,275

Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա, երբ այլ փոփոխական արժեքները հաստատուն են (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա
	2023թ.	2023թ.	2022թ.	2022թ.
ԱՄՆ դոլար	5.00%	(2,775)	5.00%	1,638
ԱՄՆ դոլար	(5.00)%	2,775	(5.00)%	(1,638)
Եվրո	8.50%	595	8.50%	363
Եվրո	(8.50)%	(595)	(8.50)%	(363)
ՌԴ ռուբլի	5.00%	14	5.00%	67
ՌԴ ռուբլի	(5.00)%	(14)	(5.00)%	(67)

Ընկերության աշխարհագրական համակենտրոնացումը համարվում է նվազագույն, քանի որ այն գործում է բացառապես մեկ երկրում և ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը կենտրոնացված են մեկ երկրում:

22 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ելթակա են վերագնահատման Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Ընկերության անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքի հիերարխիա

Ընկերությունն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիան ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու համար:

- 1-ին մակարդակ – համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն իրական արժեքի գնահատման համար, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. մոդելներ, որոնք օգտագործում են մոդելներ, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն գրանցված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա:

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Ընկերությունը որոշել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթի, բնութագրերի և ռիսկերի և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակի վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում:

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով		
	Գնանշումներ ակտիվ շուկաներում (Մակարդակ 1)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>			
31 դեկտեմբերի 2023թ.			
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,909	-	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	83,406,426	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	331,664	331,664
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Բանկերից ստացված վարկեր	-	56,491,041	56,491,041
Այլ փոխառություններ	-	20,057,905	20,057,905
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	565,287	565,287

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով		
	Գնանշումներ ակտիվ շուկաներում (Մակարդակ 1)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>			
31 դեկտեմբերի 2022թ.			
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,034	-	8,034
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	53,423,221	53,423,221
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	328,797	328,797
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Բանկերից ստացված վարկեր	-	36,830,286	36,830,286
Այլ փոխառություններ	-	14,399,109	14,399,109
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	359,519	359,519

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված է Ընկերության ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք իրական արժեքով չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Այդուհանդերձ չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

Հազ. ՀՀ դրամ	Հաշվեկշռային արժեք		Զճանաչված օգուտ/ (վնաս)	Հաշվեկշռային արժեք		Զճանաչված օգուտ/ (վնաս)
	2023թ.	իրական արժեք		2022թ.	իրական արժեք	
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,909	30,909	-	8,034	8,034	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով						
ստացվելիք գումարներ	83,406,426	83,406,426	-	53,423,221	53,423,221	-
Լյլ ֆինանսական ակտիվներ	331,664	331,664	-	328,797	328,797	-
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Բանկերից ստացված վարկեր	56,491,041	56,491,041	-	36,830,286	36,830,286	-
Լյլ փոխառություններ	20,057,905	20,057,905	-	14,399,109	14,399,109	-
Լյլ ֆինանսական պարտավորություններ	565,287	565,287	-	359,519	359,519	-
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			-			-

Չնահատման մեթոդաբանություն և ենթադրություններ

Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Բարձր իրացվելի կամ կարճաժամկետ մարման ժամկետով (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա՝ էապես ճշգրտված՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկություններ ներկայացված են ստորև:

Հող և շենքեր

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամուտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի տնտեսական մնացորդային տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգայուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Դեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակիցներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակիցներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, դեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Շենքերի իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում՝ հաշվի առնելով գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների նշանակալից դիտարկելի ճշգրտումները (գործակիցները): Համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ գնահատման ենթակա գույքը վերագնահատվում է 3 տարին մեկ անգամ, եթե շուկայում էական շեղումներ տեղի չեն ունենում: 2023թ.-ի համար կատարվել է ուսումնասիրություն և ըստ հաշվարկների էական շեղումներ չեն արձանագրվել: 241,376 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարում միջին կշռված շեղումը կազմում է 13.5%:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

23 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ ժամկետանց վարկեր	Ժամկետային	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	30,909	-	-	-	-	-	-	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	14,243,689	54,803,538	5,688,297	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	331,664	-	-	7,372,935	7,704,599
Ընդամենը	18,284	934,594	3,530,502	4,218,431	14,575,353	54,803,538	5,688,297	7,372,935	91,141,934
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ստացված վարկեր	-	-	48,439	703,805	4,826,447	50,912,350	-	-	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	257,845	357,539	4,871,460	14,456,216	114,845	-	20,057,905
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	565,287	-	-	-	-	2,876,064	3,441,351
Ընդամենը	-	-	871,571	1,061,344	9,697,907	65,368,566	114,845	2,876,064	79,990,297
Իրացվելիության զուտ բացը	18,284	934,594	2,658,931	3,157,087	4,877,446	(10,565,028)	5,573,452	4,496,871	11,151,637
Իրացվելիության կուտակային բացը	-	952,878	3,611,809	6,768,896	11,646,342	1,081,314	6,654,766	11,151,637	
31 դեկտեմբերի 2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ									
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	8,034	-	-	-	-	-	-	8,034
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,020	218,607	1,819,257	2,525,913	8,618,799	40,230,625	-	-	53,423,221
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	328,797	-	-	8,062,460	8,391,257
Ընդամենը	10,020	226,641	1,819,257	2,525,913	8,947,596	40,230,625	-	8,062,460	61,822,512
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	-	-	663,447	22,821,190	13,345,649	-	-	36,830,286
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	636,022	133,011	4,050,095	9,436,437	143,544	-	14,399,109
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	359,519	-	-	-	-	2,982,241	3,341,760
Ընդամենը	-	-	995,541	796,458	26,871,285	22,782,086	143,544	2,982,241	54,571,155
Իրացվելիության զուտ բաց	10,020	226,641	823,716	1,729,455	(17,923,689)	17,448,539	(143,544)	5,080,219	7,251,357
Իրացվելիության կուտակային բացը	-	236,661	1,060,377	2,789,832	(15,133,857)	2,314,682	2,171,138	7,251,357	

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

Տես Ծանոթագրություն 21 Ռիսկերի կառավարում Ընկերության պայմանագրային չգեղչված մարման պարտավորությունների համար:

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,909	-	30,909	8,034	-	8,034
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	22,914,591	60,491,835	83,406,426	13,192,596	40,230,625	53,423,221
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	377,116	377,116	-	407,206	407,206
Այլ ակտիվներ	7,704,599	-	7,704,599	9,836,870	-	9,836,870
Ընդամենը	30,650,099	60,868,951	91,519,050	23,037,500	40,637,831	63,675,331

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ստացված վարկեր	5,578,691	50,912,350	56,491,041	2,888,262	33,942,024	36,830,286
Այլ փոխառություններ	19,943,060	114,845	20,057,905	4,648,776	9,750,333	14,399,109
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	515,267	-	515,267	271,488	-	271,488
Այլ պարտավորություններ	3,441,351	-	3,441,351	3,351,635	-	3,351,635
Ընդամենը	29,478,369	51,027,195	80,505,564	11,160,161	43,692,357	54,852,518
Չուտ	1,171,730	9,841,756	11,013,846	11,877,339	(3,054,526)	8,822,813

24 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Համաձայն «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ՀՀՍՍ 24-ի, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե կողմերից մեկն ունի մյուս կողմին վերահսկելու կամ ֆինանսական կամ գործառնական որոշումներ կայացնելիս զգալի ազդեցություն գործադրելու կարողություն: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքների մեջ մտնել, որոնք չէին իրականացվի ոչ կապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել ոչ կապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2022թ.	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,464	5.46%	6,853	0.02%
Պարտավորություններ				
Բանկերից ստացված վարկեր	52,705,038	7.43%	36,830,286	7.05%
Այլ պարտավորություններ	1,875	13.5%	-	-

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կապակցված կողմերի գործարքներից առաջացող եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Տոկոսային եկամուտ	20,262	38
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	417	-
Տոկոսային ծախս	3,620,840	1,720,487
Կոմիսիոն ծախս	191,953	177,141

Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը հետևյալն է

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	172,445	115,780

25 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բանկերից ստացված վարկեր	Այլ փոխառություններ	Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսավորման գործունեությունից
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2022թ.		17,901,221	10,921,113	28,822,334
Թողարկումից մուտքեր		73,239,445	7,986,448	81,225,893
Մարում		(52,455,294)	(3,977,026)	(56,432,320)
Արտարժույթի վերահաշվարկ		(2,942,262)	(557,184)	(3,499,446)
Այլ		1,087,176	25,758	1,112,934
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	11, 12	36,830,286	14,399,109	51,229,395
Թողարկումից մուտքեր		127,528,185	9,115,411	136,643,596
Մարում		(111,712,999)	(3,704,169)	(115,417,168)
Արտարժույթի վերահաշվարկ		1,061,505	128,692	1,190,197
Այլ		2,784,064	118,862	2,902,926
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	11, 12	56,491,041	20,057,905	76,548,946

«Այլ» տողը ներառում է այլ փոխառու միջոցների և բանկերից ստացված վարկերի դիմաց կուտակված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսների ազդեցությունը: Ընկերությունը դասակարգում է վճարված տոկոսագումարները որպես գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր:

26 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով:

Նախորդ տարվա ընթացքում Ընկերությունը լիովին բավարարել է կապիտալի նկատմամբ կիրառվող բոլոր արտաքին պահանջները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ ապահովել Ընկերության կապիտալի համարժեքությունը վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և Ընկերության կայուն վարկային վարկանիշի և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշների պահպանումը՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՀՀ Կենտրոնական Բանկը սահմանում և վերահսկում է Ընկերության կապիտալի նկատմամբ պահանջները:

Ընկերությունը որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ վարկային Ընկերությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ ներկայիս պահանջների համաձայն, վարկային ընկերությունները, որոնք իրականացնում են ֆինանսական վարձակալության գործառնություններ, պետք է ապահովեն 100,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով նվազագույն ընդհանուր կապիտալ: 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը բավարարում է նվազագույն ընդհանուր կապիտալի պահանջները:

ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ

ԿԲ-ն պահանջում է ֆինանսական լիզինգ իրականացնող վարկային կազմակերպություններից պահպանել կապիտալի համարժեքության գործակիցը ռիսկով կշռված ակտիվների 8%-ի չափով: 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կապիտալի համարժեքության գործակիցը հետևյալն է.

	2023թ. (աուդիտ չանցած)	2022թ. (աուդիտ չանցած)
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>		
1-ին դասի կապիտալ	12,503,898	8,592,404
Ընդամենը կապիտալ	12,662,400	8,592,404
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	108,170,449	47,144,311
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոս (ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշ)	11.71%	18.23%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

27 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո և սույն հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ որևէ էական իրադարձություն տեղի չի ունեցել, որը ենթակա է բացահայտման այս հաշվետվության մեջ: